

КОНОНОВА Ірина Володимирівна,
*професор кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор економічних наук, доцент*
ВЕРХОГЛЯДОВА Наталя Ігорівна,
*професор кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор економічних наук, професор*

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПЕРЕДОВИХ ДОСЯГНЕНЬ НАУКИ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ

У теперішній час недостатньо повно досліджено проблеми, які обумовлені виявленням основних тенденцій та закономірностей розвитку інститутів в окремих країнах. Тому, на наш погляд, головну увагу слід приділяти дослідженням процесів розвитку національної економіки в умовах вдосконалення економічних і соціальних інститутів.

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що розвиток національної економіки та його ефективність значно відрізняється в залежності від інституціонального середовища. Основними складовими інституціонального середовища є законодавча та нормативно-правова база (юридичне закріплення правил і норм здійснення проектної діяльності); адміністративно-управлінська структура (органи державної влади та місцевого самоврядування, державні організації (підприємства, установи), які взаємодіють між собою в процесі проектної діяльності); організаційно-економічна складова (організації, що регулюють економічні відносини у межах проектної діяльності); інфраструктура підтримки (організації, що забезпечують створення сприятливих умов для здійснення діяльності з управління проектами шляхом надання послуг з експертизи, консалтингу, маркетингу, технічної допомоги в розробці проектів) [1].

Підвищений інтерес до інституціональної теорії обумовлений значними можливостями, які вони забезпечують для економічного розвитку.

До початку XXI століття в межах інституціональної теорії було сформовано ряд концепцій, які дозволяють побудувати моделі економічних інститутів.

Суттєвим фактором наприкінці XX – початку XXI сторіччя стало впровадження інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності суспільства.

Саме інституціональний аналіз дозволяє оцінити вплив інноваційних процесів на перспективи розвитку національної економіки. Інституціональна

теорія спирається на факт того, що інноваційні процеси безпосередньо визначають економічний та соціальний розвиток суспільства [2].

Концепція постіндустріального суспільства базується на результатах науково-технічної революції, яка надає можливості трансформувати індустріальне суспільство в постіндустріальне.

Джерелом цієї трансформації інституціональна теорія визначає саме розвиток науки, техніки та новітніх технологій.

Розглядаючи інноваційні процеси як основу подальшого розвитку національної економіки, науковці дійшли висновку про необхідність формування єдиного інформаційного простору [3]. В межах цього простору відбувається створення та розповсюдження нових технологічних винаходів. Єдність усіх цих елементів та наявність взаємозв'язку між ними формує єдину інформаційну систему. В межах окремої держави формується національна інноваційна система.

Національна інноваційна система базується на науково-технічному розвитку держави та забезпечує стабільну основу для економічного розвитку національної економіки [4].

Інноваційна система є сукупністю інститутів, які створюють умови для трансформації індустріального суспільства в постіндустріальне. Вона складається з конкретних учасників інноваційного процесу, методів, принципів організації інноваційної діяльності.

Для динамічного розвитку національної економіки країни та її ефективного функціонування необхідно з одного боку формування технологічної структури економіки (інноваційної структури), а з іншого боку – наявність специфічного інституціонального контексту.

Інноваційна інфраструктура національної інноваційної системи є базою для розвитку національної економіки.

Необхідно зосередити зусилля на формуванні інституціональної стратегії як основи функціонування та інноваційного розвитку національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Юшков П. О. Інституціональне середовище системи проектного управління розвитком національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 22 (2). С. 149-152.
2. Ляшенко В. І., Прокопенко О. В., Омеляненко В. А. Інституціональна модель інноваційної економіки: кол. монографія. Київ: НАН України, Інститут економіки промисловості, 2019. 327 с.
3. Бугас Н. В., Дякович З. Р. Концептуальні засади стратегічного управління інноваційною активністю підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 20. С. 67-71.
4. Галугова М. М. Інституційне середовище фінансового ринку трансформаційної економіки та чинники його розвитку. *Зб. наук. праць НТУ «ХПІ»*. 2011. № 25. С. 106-115. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/14040>.